

នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ
ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវីរបស់លោក អៀង សារី
ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ភាសាដើម: អង់គ្លេស
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២

ឯកសារបកប្រែ

TRANSLATION/TRADUCTION

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 07-Dec-2012, 13:38

CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្ទើរឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ ក.ស.ច.ស ឬ អង្គជំនុំជម្រះ: សាធារណៈ/Public
ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទឯកសារ
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ព្រោះអាសន្ន:
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

សំណើរបស់ អៀង សារី ស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពិចារណាឱ្យបានទាន់ពេលវេលាចំពោះសេចក្តីសម្រេច
របស់ខ្លួនដែលសម្រេចថា អៀង សារី មានសម្បទាក្របគ្រាន់ក្នុងការចូលរួមសវនាការ និងបដិសេធ
សំណើរបស់គាត់សុំតែងតាំងអ្នកជំនាញម្នាក់បន្ថែមទៀតដើម្បីជួយក្នុងការកំណត់អំពីសម្បទារបស់គាត់

ជាក់ដោយ៖

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី អៀង សារី
អាង ឧត្តម
Michael G. KARNAVAS

ចម្លងជូន៖

ចៅក្រមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖
ចៅក្រម និង ណុន
ចៅក្រម យូ ឧត្តរា
ចៅក្រម យ៉ា សុខន
ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT
ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រមបម្រុង ធូ មន្តី
ចៅក្រមបម្រុង Claudia FENZ

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖
ជា លាង
Andrew CAYLEY

ក្រុមមេធាវីការពារក្តីទាំងអស់
ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់

តាមរយៈសហមេធាវីការពារក្តី (“មេធាវីការពារក្តី”) លោក អៀង សារី សូមស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពិចារណាឡើងវិញចំពោះសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនស្តីពីសម្បទាជនជាប់ចោទ អៀង សារី ក្នុងការចូលរួមសវនាការ (“សេចក្តីសម្រេច”)^១ ដែលក្នុងសេចក្តីសម្រេចនេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបដិសេធសំណើដោយផ្ទាល់មាត់របស់មេធាវីការពារក្តីសុំតែងតាំងអ្នកជំនាញវេជ្ជសាស្ត្របន្ថែមចំនួនមួយរូប និងបានចេញសេចក្តីសម្រេចថា លោក អៀង សារី មានកាយសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមសវនាការ។ សំណើនេះត្រូវបានធ្វើឡើងជាចាំបាច់ ដោយហេតុថា សេចក្តីសម្រេចនេះត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយមិនបានផ្តល់ឱកាសឱ្យមេធាវីការពារក្តីបង្ហាញអំពីព័ត៌មាន និងទង្វើករណីចាំបាច់នានាឡើយ។ ការខកខានមិនពិចារណាឡើងវិញចំពោះសេចក្តីសម្រេចនេះ នឹងបណ្តាលឱ្យមានភាពអយុត្តិធម៌យ៉ាងច្បាស់ក្រឡេក។

I. សាវតារ

១. លោក អៀង សារី មានអាយុ ៨៧ ឆ្នាំ។ គាត់ខ្សោយកំលាំងកាយ និងមានប្រវត្តិថា គាត់មានបញ្ហាបេះដូង មានបញ្ហាប្រព័ន្ធទឹកនោម និងរលាកសន្លាក់ឆ្អឹង^២។
២. កាលពីថ្ងៃទី ៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ លោក អៀង សារី បានចូលសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យដោយមានអាការៈអស់កម្លាំង និងល្អិតល្អៃយ៉ាងខ្លាំង^៣។ លោក អៀង សារី បន្តសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យអស់រយៈពេលជាងពីរខែ រហូតដល់ពេលដែលគាត់ត្រូវបានបញ្ជូនត្រឡប់មកមន្ទីរឃុំយ៉ាង អ.វ.ត.ក វិញកាលពីថ្ងៃទី ៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២^៤។ ក្នុងអំឡុងពេលសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត និងក្រោយពីនោះមក លោក អៀង សារី មានអាការៈវិលមុខ

^១ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីសម្បទាជនជាប់ចោទ អៀង សារី ក្នុងការចូលរួមសវនាការ, ថ្ងៃទី ២៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E238/9។

^២ សូមមើល ឧទាហរណ៍ ដូចខាងលើកថាខណ្ឌ ១ ដល់ ២។

^៣ សារអេឡិចត្រូនិករបស់ Claude Bouchard មន្ត្រីសម្របសម្រួលជាន់ខ្ពស់មន្ទីរឃុំយ៉ាង ចុះថ្ងៃទី ៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២, ប្រតិចារិក, ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E1/125.1, ទំព័រ ១២។

^៤ ការបញ្ជូន អៀង សារី មកកាន់មន្ទីរឃុំយ៉ាងនៃ អ.វ.ត.ក សម្រាប់សវនាការ ថ្ងៃទី ០៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២, ចុះថ្ងៃទី ៧ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E239/2។

ដង្ហក់ ស្លឹកដៃជើង ហើយគាត់មិនអាចដើរបាន ឬសូម្បីតែងើបអង្គុយ ឬងើបឈរ ដោយគ្មានជំនួយ ឡើយ^៥។

៣. កាលពីថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ក្នុងអំឡុងពេលលោក អៀង សារី សម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ លោកវេជ្ជបណ្ឌិត លីម ស៊ីរុតថា និងលោកវេជ្ជបណ្ឌិត គី ប៊ូ ស្ល តំណាងគណៈអភិបាលត្រួតពិនិត្យសុខភាពជនជាប់ចោទនៃមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត នៅមន្ទីរឃុំឃាំង អ.វ.ត.ក (“វេជ្ជបណ្ឌិតព្យាបាល”) មានវត្តមាននៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដើម្បីធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងភាគី អំពីស្ថានភាពសុខភាពរបស់លោក អៀង សារី^៦។ លោកវេជ្ជបណ្ឌិត លីម ស៊ីរុតថា បានបញ្ជាក់ថា ការថតឆ្អឹងក (CT Scan) លោកអៀង សារី បានបង្ហាញថា គាត់មានរោគសញ្ញាចុះខ្សោយនៃខួរក្បាលផ្នែកខាងក្រោម (vertebrobasilar insufficiency syndrome)។ វាជាបញ្ហាសុខភាពដែលមិនមានឈាមគ្រប់គ្រាន់ហូរចូលក្នុងក្បាលបណ្តាលឱ្យវិលមុខ អស់កម្លាំង និងមានអាការៈស្លឹក^៧។ ក្រោយពីវេជ្ជបណ្ឌិតព្យាបាលបានបញ្ចប់សក្ខីកម្មរបស់ខ្លួន សហព្រះរាជអាជ្ញា ស្នើសុំតែងតាំងអ្នកជំនាញប្រសាទសាស្ត្រជាតិ និងអន្តរជាតិ មួយរូប “ក្នុងលក្ខណៈបន្ទាន់បំផុត” ដើម្បីស្វែងយល់ឱ្យកាន់តែច្បាស់អំពីស្ថានភាពសុខភាពរបស់លោក អៀង សារី^៨។ មេធាវីការពារក្តី បានយល់ស្របនឹងសំណើនេះ^៩។
៤. កាលពីថ្ងៃទី ២៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានប្រកាសថា ខ្លួននឹងធ្វើប្រតិចារិកនៃសវនាការថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ និងរបាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្ររបស់លោក អៀង សារី ជូនដល់លោកសាស្ត្រចារ្យ A. John Campbell អ្នកជំនាញខាងជំងឺមនុស្សចាស់ដែល

៥. សូមមើល របាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្រប្រចាំថ្ងៃរបស់ អៀង សារី ដែលបានបញ្ជូនពីមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពកម្ពុជា-សូវៀត, (ឧទាហរណ៍ ឯកសារ E11/86.1); របាយការណ៍អ្នកជំនាញទាក់ទងនឹងលោក អៀង សារី ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងជាការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង (ឯកសារ E238), ថ្ងៃទី ៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E238/4; ប្រតិចារិក, ថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E1/125.1, ទំព័រ ១២, ទំព័រ ១៤, បន្ទាត់ ៦២ ដល់ ៦៣; ប្រតិចារិក, ថ្ងៃទី ៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E1/142.1, ទំព័រ ៧៨, ១០៦។

^៦ ប្រតិចារិក, ថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E1/125.1។

^៧ ដូចខាងលើ, ទំព័រ ១៩ ដល់ ២០, ទំព័រ ៤៨ ដល់ ៤៩។

៨ ដូចខាងលើ, ទំព័រ ៧៤។

ដូចខាងលើ, ទំព័រ ៨៣។

បានពិនិត្យលោក អៀង សារី កន្លងមក ដើម្បី “ស្នើសុំយោបល់ពីលោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell ថាតើត្រូវធ្វើកោសល្យវិច័យវេជ្ជសាស្ត្របន្ថែមលើផ្នែកណា ទាក់ទិននឹងជនជាប់ចោទ អៀង សារី ក្នុងករណីចាំបាច់”^{១០}។

៥. កាលពីថ្ងៃទី ៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ បន្ទាប់ពីលោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell បានគូសបញ្ជាក់ថា គាត់ពិបាកជឿជាក់អំពីមូលហេតុនៃការប្រែប្រួលលើការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង សារី ចាប់តាំងពីពេលគាត់បានពិនិត្យជនជាប់ចោទជាលើកចុងក្រោយ អង្គជំនុំជម្រះបានចាត់តាំង លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell ដើម្បី៖

ក) ពិនិត្យជនជាប់ចោទ អៀង សារី និងពិនិត្យមើលឡើងវិញរាល់ព័ត៌មានវេជ្ជសាស្ត្រថ្មីៗ និង តេស្តដែលបានធ្វើលើជនជាប់ចោទ ចាប់តាំងពីពេលដែលលោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell បានធ្វើ របាយការណ៍លើកចុងក្រោយ។

ខ) ធ្វើតេស្ត ឬបានធ្វើតេស្តណាមួយបន្ថែម ដែលគាត់យល់ឃើញថាជាការសមស្របដើម្បីជួយ ដល់ការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ។

គ) ពិគ្រោះជាមួយបុគ្គលដែលមានគុណវុឌ្ឍិផ្សេងទៀត (ដូចជា វេជ្ជបណ្ឌិតជំនាញផ្នែកការស្នើ) ដែលអាចជួយបកស្រាយ ឬបញ្ជាក់គាំទ្រលើការសន្និដ្ឋានរបស់គាត់ស្តីពីលទ្ធផលនៃតេស្ត ឬវត្តមាន នៃតេស្តវេជ្ជសាស្ត្រក្នុងស្រុក ដែលគាត់យល់ឃើញថាមានភាពចាំបាច់សម្រាប់ការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ទៅលើស្ថានភាពសុខភាពនាពេលបច្ចុប្បន្នរបស់ អៀង សារី។

ឃ) ជូនដំណឹងមកអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ប្រសិនបើពុំមានតេស្តវេជ្ជសាស្ត្របែបនេះនៅ ភ្នំពេញ និង/ឬ ថាមានមូលដ្ឋានវេជ្ជសាស្ត្រ ឬមូលដ្ឋានជំនាញបច្ចេកវិទ្យាគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធ្វើ តេស្តទាំងនោះបានសមស្របដែរ ឬយ៉ាងណា។

ង) រាយការណ៍មកអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងថាតើតេស្តវេជ្ជសាស្ត្រ ដែលគាត់យល់ឃើញថា ចាំបាច់សម្រាប់បញ្ជាក់គាំទ្រអំពីការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យលើស្ថានភាពសុខភាពនាពេលបច្ចុប្បន្នរបស់ អៀង សារី ត្រូវធ្វើនៅកន្លែងណា និងក្រោមលក្ខខណ្ឌអ្វីខ្លះ។

^{១០} សេចក្តីណែនាំទៅភាគីក្រោយសវនាការ ថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២, ថ្ងៃទី ២៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E233, កថាខណ្ឌ ២។

ច) រាយការណ៍មកអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង អំពីយោបល់របស់អ្នកជំនាញស្តីពីស្ថានភាព នាពេលបច្ចុប្បន្ននៃសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង សារី និងថាគេនៅពេលណាគាត់អាចចាក ចេញពីមន្ទីរពេទ្យ។

ឆ) ជូនដំណឹងមកអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអំពីការកែប្រែណាមួយ ដែលអ្នកជំនាញនឹងណែនាំ នៅក្នុងការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រសម្រាប់ជនជាប់ចោទ អៀង សារី^{១១}។

៦. កាលពីថ្ងៃទី ៥ និង ៦ លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell បានពិនិត្យលោកអៀង សារី។ របាយ ការណ៍របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell ត្រូវបានផ្តល់ជូនភាគីនៅរសៀលថ្ងៃទី ៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ^{១២}។ ក្នុងរបាយការណ៍នោះ លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell បានសន្និដ្ឋានថា លោក អៀង សារី ពុំមាន ជំងឺខ្វះឈាមទៅខួរក្បាល (vertebrobasilar insufficiency syndrome) ទេ ប៉ុន្តែគាត់មាន ជំងឺវិលមុខភ្លាមកម្រិតស្រាលដោយសារជំហរ ឬចលនា (benign paroxysmal positional vertigo) ^{១៣}។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell បានគូសបញ្ជាក់ថា ការវិលមុខ ជារឿង ធម្មតាចំពោះមនុស្សចាស់ និងយល់ឃើញថា លោក អៀង សារី មានសមត្ថភាពចូលរួមសវនាការ ដោយមានការកែប្រែបន្តិចបន្តួចចំពោះការថែទាំសុខភាពរបស់គាត់^{១៤}។ បន្ទាប់ពីទទួលបាន របាយការណ៍របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell មេធាវីការពារក្តី បានទាក់ទងមន្ត្រីច្បាប់ ជាន់ខ្ពស់ ដើម្បីស្នើសុំការអនុញ្ញាតផ្តល់របាយការណ៍លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell ឱ្យអ្នកជំនាញ វេជ្ជសាស្ត្រមួយរូប ដើម្បីជួយមេធាវីការពារក្តីក្នុងការរៀបចំសម្រាប់ការពិនិត្យរបស់លោក សាស្ត្រាចារ្យ Campbell^{១៥}។

^{១១} ការតែងតាំងសាស្ត្រាចារ្យ John A. Campbell សម្រាប់ជនជាប់ចោទ អៀង សារី, ថ្ងៃទី ៨ តុលា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E238។

^{១២} របាយការណ៍អ្នកជំនាញ ទាក់ទងនឹងលោក អៀង សារី ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង ជាការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង (ឯកសារ E238), ថ្ងៃទី ៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E238/4។

^{១៣} ដូចខាងលើ, ទំព័រ ៣ ដល់ ៥។

^{១៤} ដូចខាងលើ, ទំព័រ ២ ដល់ ៦។

^{១៥} សូមមើល សារអឡិចត្រូនិករបស់មេធាវីការពារក្តី ធ្វើជូន មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង, “សំណើសុំ ចែករំលែករបាយការណ៍អ្នកជំនាញ ឯកសារ E238/4”, ថ្ងៃទី ៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២។

៧. កាលពីថ្ងៃទី ៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានយល់ព្រមតាមសំណើរបស់ មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំផ្តល់របាយការណ៍របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell ឱ្យទៅអ្នកជំនាញ វេជ្ជសាស្ត្រម្នាក់^{១៦}។ ភ្លាមៗនោះ មេធាវីការពារក្តីបានទាក់ទងលោកវេជ្ជបណ្ឌិត Harold Bursztajn អ្នកជំនាញសរសៃប្រសាទវិកលវិទ្យា^{១៧} ដើម្បីបញ្ជាក់ថា តើគាត់អាចពិនិត្យមើលរបាយការណ៍របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell និងផ្តល់ជំនួយក្នុងការរៀបចំសម្រាប់ការពិនិត្យមើលរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell នៅថ្ងៃបន្ទាប់ដែរឬទេ^{១៨}។ លោកវេជ្ជបណ្ឌិត Harold Bursztajn បានពិនិត្យមើលដោយត្រួសៗ (ដោយសារពេលវេលាមានកម្រិត និងការដាក់កំហិតផ្សេងៗ) ^{១៩}ទៅលើរបាយការណ៍ថ្ងៃទី ៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell និងបានផ្តល់ការវិភាគដោយសង្ខេប^{២០}។ លោកវេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn យល់ឃើញថា វិធីសាស្ត្ររបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell មិនអាចទទួលយកបាន និងបានគូសបញ្ជាក់ថា លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell ៖

- ១. [ពុំបាន]ធ្វើតេស្តសមត្ថភាពជាក់លាក់មួយ ទាក់ទងនឹងសមត្ថភាពរបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការជួយដល់មេធាវីដូចជាការពិនិត្យអំពីការចងចាំជីវប្រវត្តិរបស់ជនជាប់ចោទជាដើម។
- ២. [ពុំបាន]ធ្វើការវាយតម្លៃជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធអំពីសមត្ថភាពនៃការយកចិត្តទុកដាក់ ការផ្តល់អារម្មណ៍ ភាសា និងមុខងារប្រតិបត្តិរបស់ជនជាប់ចោទ ទាក់ទងនឹងភាពអំណត់របស់ជនជាប់ចោទចំពោះការហៅហាត់អស់កម្លាំង និងការឈឺចុកចាប់ នៅពេលដែលសវនាការចេះតែបន្តធ្វើ និងនៅពេលភាពស្មុគស្មាញនៃព័ត៌មានចេះតែកើនឡើង។

^{១៦} សូមមើល សារអេឡិចត្រូនិកពី Roger Phillips មន្ត្រីច្បាប់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង “យោង ៖ សំណើសុំចែករំលែករបាយការណ៍អ្នកជំនាញ ឯកសារ E238/4”, ថ្ងៃទី ៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២។

^{១៧} វេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn អ្នកឯកទេសនៅសាលាបណ្តុះបណ្តាលវេជ្ជសាស្ត្រ Harvard លើផ្នែកចិត្តវិកលវិទ្យាបច្ចេកវិទ្យា និងមានបទពិសោធយ៉ាងច្រើនលើផ្នែកនេះ។ សូមមើល ប្រវត្តិផ្ទាល់ខ្លួនរបស់វេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn, ឯកសារ E115.2.2។

^{១៨} សូមមើល ការឆ្លើយឆ្លងសារអេឡិចត្រូនិករវាងមេធាវីការពារក្តី និងលោកវេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn, ឯកសារ E238/6.2។

^{១៩} សូមមើល ប្រតិចារឹក, ថ្ងៃទី ៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E1/142.1, ទំព័រ ៤៩; ប្រតិចារឹក, ថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E1/143.1, ទំព័រ ៨ ដែលសហមេធាវីការពារក្តីអន្តរជាតិ Michael G. Karnavas បានកត់សម្គាល់ថា លិខិតរបស់វេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn ជូនមេធាវីការពារក្តី មិនមែនជារបាយការណ៍អ្នកជំនាញទេ ពីព្រោះថាវេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn មិនបានផ្តល់ឱ្យខ្លួននូវព័ត៌មានចាំបាច់ទាំងអស់ ឬផ្តល់ឱ្យក្នុងពេលវេលាដែលត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍អ្នកជំនាញលើផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ។

^{២០} លិខិតរបស់វេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn ជូនមេធាវីការពារក្តី, ថ្ងៃទី ៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E238/6។

៣. [បានបដិសេធទាំងស្រុង]អំពីផលវិបាកដែលអាចមានពីការប្រើប្រាស់ឱសថ ដោយផ្អែកតាមការសន្មតដោយឯកឯង ដែលថាដោយសារឱសថដែលជនជាប់ចោទប្រើប្រាស់ ពុំមានការផ្លាស់ប្តូរទើបជាតិពុលដែលបញ្ចេញបន្តិចម្តងៗក្នុងកម្រិតតិច ប៉ុន្តែគួរឱ្យកត់សម្គាល់ តាមជាលិកាប្រសាទទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់ឱសថ អាចត្រូវបណ្តេញចេញ ឬអាចត្រូវបានកត់សម្គាល់ឃើញដោយវេជ្ជបណ្ឌិតព្យាបាលជនជាប់ចោទ^{២១}។

៨. កាលពីថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell បានផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងតុលាការ^{២២}។ សក្ខីកម្មរបស់គាត់មានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នានឹងរបាយការណ៍ថ្ងៃទី ៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ របស់គាត់។ បន្ទាប់ពីសក្ខីកម្មរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell បានបញ្ចប់ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានជូនដំណឹងភាគីថា នៅថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ភាគីត្រូវបានផ្តល់ឱកាសរយៈពេលខ្លីដើម្បីធ្វើការកត់សម្គាល់ និងធ្វើសេចក្តីសង្កេតពាក់ព័ន្ធនឹងរបាយការណ៍របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell ^{២៣}។ មិនមានការបញ្ជាក់ច្បាស់ដល់ភាគីថា សវនាការថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ នឹងត្រូវរៀបចំក្នុងគោលបំណងជាក់លាក់ដើម្បីធ្វើសវនាការលើបញ្ហាសម្បទារបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការចូលរួមសវនាការឡើយ។

៩. កាលពីថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ មេធាវីការពារក្តី បានលើកសំណើផ្ទាល់មាត់ស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង តែងតាំងអ្នកជំនាញបន្ថែមម្នាក់ពិនិត្យលោក អៀង សារី ដើម្បីវាយតម្លៃសម្បទារបស់គាត់ក្នុងការចូលរួមសវនាការ^{២៤}។ មេធាវីការពារក្តីបានគូសបញ្ជាក់ថា ខ្លួនមិនបានលើកឡើងនូវសារណាស្នើសុំឱ្យបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងនឹងលោក អៀង សារី ឡើយ ហើយវាជាការ “ឆាប់រហ័សពេក^{២៥}”ក្នុងការលើកឡើងនូវសារណាអំពីសម្បទារបស់លោក អៀង សារី។ នៅពេលលោកស្រីចៅក្រម ខាតវ៉ាយថ៍ (CARTWRIGHT) សួរសំណួរ មេធាវីការពារក្តីបានឆ្លើយថា បច្ចុប្បន្ននេះ លោក អៀង សារី ពុំមានកាយសម្បទាដើម្បីចូលរួមសវនាការទេ

^{២១} ដូចខាងលើ។
^{២២} ប្រតិចារិក, ថ្ងៃទី ៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E1/142.1។
^{២៣} ដូចខាងលើ, ទំព័រ ១៤០។
^{២៤} ប្រតិចារិក, ថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E1/143.1, ទំព័រ ៧ ដល់ ១១។
^{២៥} ដូចខាងលើ, ទំព័រ ៥ ដល់ ៦ “លោកត្រូវតែចាំថា យើងដែលជាមេធាវីការពារក្តី លោកអៀង សារី មិនបានធ្វើសំណើណាមួយសុំឱ្យមានការបញ្ឈប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងនឹងលោក អៀង សារី ឡើយ” ដូចខាងលើ, ទំព័រ ៥។

ប៉ុន្តែសវនាការអាចបន្តទៅមុខបានជាមួយសាក្សីដែលលោក អៀង សារី បានបោះបង់សិទ្ធិមានវត្តមាននៅពេលសវនាការ ដោយសង្ឃឹមថាសុខភាពរបស់លោក អៀង សារី នឹងអាចប្រសើរឡើង^{២៦}។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើឡើងថា សវនាការគួរបន្តទៅមុខដោយឱ្យលោក អៀងសារី ចូលរួមពីបន្ទប់រង់ចាំស្ថិតនៅក្រោមសាលសវនាការ ហើយបានស្នើឡើងបន្ថែមថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងត្រូវសម្រេចលើសម្បទារបស់លោក អៀងសារី នៅពេលនេះ ជាជាងរង់ចាំរហូតដល់ពេលសុខភាពរបស់គាត់មានលក្ខណៈប្រសើរឡើង^{២៧}។ សហព្រះរាជអាជ្ញាលើកឡើងថា មិនមានភាពចាំបាច់ក្នុងការតែងតាំងអ្នកជំនាញបន្ថែមទៀតឡើយ^{២៨}។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានគាំទ្រការលើកឡើងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា^{២៩}។

១០. កាលពីថ្ងៃទី ១៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ មេធាវីការពារក្តីបានផ្ញើលិខិតមួយជូនលោកវេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn ដែលតាមរយៈលិខិតនោះ មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យគាត់ជួយផ្តល់ជំនួយមួយចំនួនក្នុងនោះគឺ “មតិយោបល់[ណា] ដែលយើងគួរផ្តល់ជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ក្នុងការគាំទ្រសារណារបស់យើងដើម្បីបង្ហាញថា ការតែងតាំងអ្នកជំនាញដូចរូបលោក មានភាពចាំបាច់ និងសមហេតុផលក្នុងកាលៈទេសៈនេះ” ³⁰។

១១. វេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn បានឆ្លើយតប³¹ នៅថ្ងៃទី ២១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២។ តាមយោបល់របស់គាត់ក្នុងឋានៈជាអ្នកជំនាញដែលមានបទពិសោធន៍ទូលំទូលាយ និងពាក់ព័ន្ធជាពិសេសទៅនឹងបញ្ហាសម្បទា វេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn បានបញ្ជាក់ថា ការវាយតម្លៃជំនាញលើសម្បទារបស់លោក អៀង សារី អាចនឹងត្រូវប្រើពេលវេលាប្រហែលប្រាំថ្ងៃ ដោយពិចារណាទៅលើភាពស្មុគស្មាញនៃការវាយតម្លៃ និងបញ្ហាសំខាន់ៗនានា ដូចជាជម្ងឺល្អិតល្អៃ និងសភាពប្រែប្រួលនៃសតិបញ្ញា។

^{២៦} ដូចខាងលើ, ទំព័រ ១១ ដល់ ១២។
^{២៧} ដូចខាងលើ, ទំព័រ ២៥ ដល់ ៣០។
^{២៨} ដូចខាងលើ, ទំព័រ ៣៦ ដល់ ៣៧។
^{២៩} ដូចខាងលើ, ទំព័រ ៣៩ ដល់ ៤២។

^{៣០} លិខិតរបស់មេធាវីការពារក្តី ផ្ញើជូនវេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn, ថ្ងៃទី ១៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២, ដែលបានភ្ជាប់មកជាមួយជាឧបសម្ព័ន្ធ ក។

^{៣១} លិខិតរបស់វេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn ជូនមេធាវីការពារក្តី ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ដែលភ្ជាប់មកជាមួយក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ខ។

គាត់បានផ្តល់អាស័យដ្ឋានដូចខាងក្រោមនេះ៖

- ក. ការសិក្សាពីដំណើរការនីតិវិធី ដើម្បីវាយតម្លៃថាតើលោក អៀង សារី អាចតាមដាននីតិវិធីបានល្អគ្រប់គ្រាន់ដែលអាចឱ្យគាត់អាចជួយមេធាវីបានឬទេ។
- ខ. ការសង្កេតមើលគាត់នៅក្នុងសវនាការក្នុងរយៈពេលមួយសមស្រប។
- គ. ការសង្កេតមើលការប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងមេធាវី និងកូនក្តី។
- ឃ. ការសម្ភាសន៍ធ្វើកោសល្យវិច័យលើមុខងារចិត្តប្រសាទ។
- ង. ការវិភាគរកឥរិយាបថក្លែងបន្លំ ឬការធ្វើពុទ្ធជាប្លែកៗ និង
- ច. ពិនិត្យ និងវិភាគឯកសាររបស់មន្ទីរពេទ្យ និងពន្ធនាគារ។

ជាពិសេស វេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn បានបញ្ជាក់ថា អ្នកជំនាញត្រូវតែ៖

ជាគ្រូពេទ្យចិត្តប្រសាទដែលមានការបណ្តុះបណ្តាលខាងកោសល្យវិច័យ និងសមត្ថភាពធ្វើការសង្កេតល្អិតល្អន់ ជាប្រព័ន្ធអំពីស្ថានភាពចិត្តប្រសាទនៃមុខងារសតិបញ្ញារបស់ជនជាប់ចោទ ក្នុងដំណើរការនីតិវិធីរយៈពេលវែង ដែលរួមទាំងការប្រាស្រ័យទាក់ទងរបស់ជនជាប់ចោទជាមួយមេធាវីរបស់គាត់។ ជាពិសេស អ្នកជំនាញដែលមានការបណ្តុះបណ្តាលត្រូវតែមានសមត្ថភាពក្នុងការ៖

១. ពិនិត្យស្ថានភាពសតិបញ្ញាដោយផ្ដោតទៅលើសម្បទា ដែលទាក់ទងទៅនឹងសមត្ថភាពក្នុងការជួយមេធាវី ដែលរួមទាំង ជាឧទាហរណ៍ ការវាយតម្លៃលើប្រព័ន្ធចងចាំរឿងរ៉ាវផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គាត់ផងដែរ។ ការពិនិត្យនេះតម្រូវឱ្យមានការយល់ដឹងពីសម្បទាតាមលក្ខណៈពិសេសនៃបរិបទ លក្ខណៈពិសេសនៃមុខងារ (មិនមែនជាការយល់ដឹងបែបទូទៅទេ)។

២. វាយតម្លៃជាប្រព័ន្ធអំពីកម្រិតនៃការយកចិត្តទុកដាក់ ការផ្ទុះអារម្មណ៍ ការយល់ និងការនិយាយឆ្លើយឆ្លងជាភាសាតុលាការរបស់ជនជាប់ចោទ និងការសម្រេចចិត្តរបស់គាត់ក្នុងពេលដែលគាត់ស្ងៀមស្ងៀមនឹងជម្ងឺល្អិតល្អន់ និងការឈឺចាប់ខ្លាំងក្នុងអំឡុងពេលសវនាការ និងព័ត៌មានដែលបានដេញដោលកាន់តែមានភាពស្មុគស្មាញខ្លាំង។

៣. វាយតម្លៃល្អិតល្អន់លើវប្បធម៌ ដោយពិចារណាលើប្រវត្តិវប្បធម៌របស់ជនជាប់ចោទ ធៀបទៅនឹងវប្បធម៌នៃការជំនុំជម្រះ។

៤. វិភាគអំពីឥរិយាបថក្លែងបន្លំ ការបំផ្លើស ឬការធ្វើពុតជាល្បីល្បើ (ជាប្រធានបទដែល វេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn បានបង្រៀនក្នុងសិក្ខាសាលា សម្រាប់ក្រសួងយុត្តិធម៌សហរដ្ឋ អាមេរិក)។

៥. ពិនិត្យដោយប្រុងប្រយ័ត្នលើប្រវត្តិសុខភាព និងសុខភាពផ្លូវចិត្ត និងពិចារណាពីទំនាក់ ទំនងរវាងការចុះខ្សោយសុខភាពរាងកាយ និងសុខភាពចិត្តប្រសាទ។

៦. ធ្វើការវាយតម្លៃសក្តានុពលនៃផលរំខានពីការប្រើឱសថ រកឱ្យឃើញថាតើវាធ្ងន់ធ្ងរ ខ្លាំង ឬកើតឡើងក្នុងរូបភាពសន្សឹមៗ ដែលធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធប្រសាទមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ។

៧. ពិចារណារាល់ប្រវត្តិនៃរបួសក្បាល (ក្នុងពេលថ្មីៗ ឬយូរមកហើយ) ឬសញ្ញាសំខាន់ៗ នៃរោគសញ្ញាសរីរាង្គខួរក្បាល។

៨. ពិចារណាទិន្នន័យរួមទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវាយតម្លៃ។

៩. ធ្វើការវាយតម្លៃតាមសក្យានុមតិ ដោយមិនគិតពីការជំទាស់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ឬ មេធាវីការពារក្តី (ក្នុងករណីផ្សេង ការធ្វើបែបនេះត្រូវបានជំទាស់កាលពីមុនដោយភាគីទាំង សងខាង)^{៣២}។

១២. នៅថ្ងៃទី ២៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន ដោយសម្រេចថា លោក អៀង សារី មានសម្បទាចូលរួមការជំនុំជម្រះ និងបដិសេធចោលសំណើ របស់មេធាវីការពារក្តីសុំតែងតាំងអ្នកជំនាញវេជ្ជសាស្ត្របន្ថែម។

II. ច្បាប់ និងទស្សនៈករណី

ក. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានអំណាចជាប់មកជាមួយក្នុងការពិចារណាអំពីលទ្ធផលនៃ ការសាកសួរសម្រេច

១៣. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានអំណាចជាប់មកជាមួយ ក្នុងការពិចារណាឡើងវិញលើសេចក្តី សម្រេចរបស់ខ្លួន ហើយក៏បានទទួលស្គាល់អំណាចនេះតាមរយៈការចេញសេចក្តីសម្រេចនាពេល

^{៣២} ដូចខាងលើ។

មុនៗលើសំណើសុំឱ្យពិចារណាលើផ្នែកអង្គសេចក្តីឡើងវិញផងដែរ^{៣៣}។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសម្រេចថា “អង្គបុរេជំនុំជម្រះមានអំណាចជាប់មកជាមួយដើម្បីពិចារណាសេចក្តីសម្រេចដែលខ្លួនបានចេញកាលពីលើកមុនសារជាថ្មី នៅពេលដែលមានកាលៈទេសៈប្រែប្រួល ឬនៅពេលសេចក្តីសម្រេចលើកមុនមានកំហុស ឬ បណ្តាលឱ្យមានភាពអយុត្តិធម៌”^{៣៤}។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់ថា ការផ្លាស់ប្តូរកាលៈទេសៈអាច កើតឡើងនៅក្នុងករណីដែលឃើញមានអង្គហេតុ ឬទទ្ទឹករណ៍ថ្មីលេចឡើង^{៣៥}។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះមានយុត្តិសាស្ត្ររបស់សាលាក្តី ICTY ជាបទដ្ឋានណែនាំ ដែលបានកត់សម្គាល់ថា៖ “[អង្គ]ជំនុំជម្រះសាលាខ្លួនណាដែលតុលាការឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិសម្រាប់អតីតប្រទេសយូហ្គោស្លាវី បានសម្រេចថា អង្គជំនុំជម្រះ “ជាដរាបអាចពិចារណាសេចក្តីសម្រេចដែលខ្លួនបានចេញពីលើកមុនសារជាថ្មី មិនមែនដោយសារតែមានកាលៈទេសៈប្រែប្រួលប៉ុណ្ណោះនោះទេ តែក៏ដោយសារនៅពេលដែលខ្លួនយល់ឃើញថា សេចក្តីសម្រេចលើកមុនមានកំហុស ឬបណ្តាលឱ្យមានភាពអយុត្តិធម៌”^{៣៦}។

១៤. សេចក្តីសន្និដ្ឋានត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុងនេះថា សេចក្តីសម្រេច ត្រូវ យកមកពិចារណាសារជាថ្មីឡើងវិញ ដោយហេតុថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពុំមានព័ត៌មានចាំបាច់ទាំងអស់នៅមុនពេលខ្លួនឈានដល់ការចេញសេចក្តីសម្រេច និងពុំទាន់បានស្តាប់គ្រប់ទទ្ទឹករណ៍ពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នៅឡើយ។

^{៣៣} សូមមើល ឧ. សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញអំពីលក្ខខណ្ឌនានានៃដីកាសម្រេចបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង (ឯកសារ E124/2) និងសំណើសុំពាក់ព័ន្ធនានា ព្រមទាំងឧបសម្ព័ន្ធចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ E124/7។

^{៣៤} សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំឱ្យពិនិត្យឡើងវិញនូវសេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹងសំណើសុំឱ្យមានសវនាការដើម្បីពិនិត្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃសំណុំរឿង អ.ប.ជ ២៤ និង ២៥ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩ ឯកសារលេខ D164/4/9 កថាខណ្ឌ ១២ (គូសបញ្ជាក់បន្ថែម)។

^{៣៥} រឿងក្តី កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ឌុច ០០១/១៨-០៧-២០០៧-អវតក/កសចស (អបជ ០២) សេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំការពិចារណាឡើងវិញចំពោះសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់ពាក្យសុំនៅក្នុងសំណុំរឿង “ឌុច” ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៨ ឯកសារលេខ D99/3/41/7 កថាខណ្ឌ ៦។

^{៣៦} សេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំពិចារណាសារជាថ្មីអំពីសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការផ្ដេងប្រាស្រ័យជូនអង្គបុរេជំនុំជម្រះដោយខ្លួនឯង ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៨ ឯកសារលេខ C22/I/68 កថាខណ្ឌ ២៥ (គូសបញ្ជាក់បន្ថែម) ដកស្រង់រឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Galić, IT-98-29-AR73 សេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំរបស់ស្ថាប័នអយ្យការស្នើសុំការអនុញ្ញាតដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០១ កថាខណ្ឌ ១៣ និងរឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Mucić និងជនផ្សេងទៀតសាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការដាក់ទោស ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៣ កថាខណ្ឌ ៤៩។

ប្រសិនបើមិនយកមកធ្វើការពិចារណាឡើងវិញទេនោះ សេចក្តីសម្រេចនេះនឹងបណ្តាលឱ្យមាន ភាពអយុត្តិធម៌យ៉ាងច្បាស់ក្រឡេក។

ខ. ករណីចរណាសារជាថ្មីនេះចំណង់ត្រូវធ្វើឡើង ដោយហេតុថា សេចក្តីសម្រេចដែលបាន ចេញនេះ ពុំបានស្តាប់ទស្សនៈរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយលើភាព ចំណង់ត្រូវកោះហៅអ្នកជំនាញម្នាក់ ឬច្រើននាក់បន្ថែមទៀត និងលើសម្បទានក្នុងការ ចូលរួមសវនាការរបស់លោក អៀង សារី

១៥. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានឆន្ទានុសិទ្ធិ ក្នុងការចេញសេចក្តីសម្រេច *តាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ (proprio motu)* ខ្លួនបាន ប៉ុន្តែ “ការដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអាចចេញសម្រេចទៅបាន នោះ ពុំមែនធ្វើឱ្យខ្លួនក្នុងនាមជាស្ថាប័នតុលាការ រួចផុតពីកាតព្វកិច្ចក្នុងការស្តាប់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន របស់ភាគីដែលសិទ្ធិរបស់ពួកគេត្រូវបានប៉ះពាល់ដោយសារសេចក្តីសម្រេចនេះឡើយ”^{៣៧}។ ក្រុម មេធាវីការពារក្តីពុំទាន់បានបង្ហាញជំហរទាំងស្រុងរបស់ខ្លួន អំពីភាពចាំបាច់ក្នុងការកោះហៅអ្នក ជំនាញម្នាក់ ឬច្រើននាក់បន្ថែម ឬអំពីសម្បទារបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការចូលរួមសវនាការ នៅឡើយទេ^{៣៨} ដោយសារតែអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសេចក្តីសម្រេចនេះលឿនពេក^{៣៩}។

១៦. នៅថ្ងៃទី ២៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានផ្តល់របាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្រ ថ្មីៗរបស់លោក អៀង សារី ក្រោយពីលោកបានចូលសម្រាកនៅមន្ទីរពេទ្យ ឱ្យទៅលោក សាស្ត្រាចារ្យ Campbell ដើម្បី “ស្នើសុំយោបល់ពីសាស្ត្រាចារ្យថាតើត្រូវធ្វើកោសល្យវិច័យ

^{៣៧} រឿងក្តី វ្រ្ម្រអាជ្ញា ទល់នឹង Jelisić IT-95-10-A សាលដីកា ចុះថ្ងៃទី ៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០១ កថាខណ្ឌ ២៧។

^{៣៨} ករណីនេះត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២១ នៃសេចក្តីសម្រេច៖ “ក្រុមមេធាវីការ ពារក្តីលោក អៀង សារី ... ពុំបានផ្តល់មូលដ្ឋានណាមួយសម្រាប់អង្គជំនុំជម្រះយកមកធ្វើជាមូលដ្ឋានក្នុងការច្រានចោល មតិយោបល់របស់អ្នកជំនាញដែលបានផ្តល់ជូន [ដោយលោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell] ឱ្យបានសមហេតុសមផល និងមិន បានផ្តល់ហេតុផលរឹងមាំថាហេតុអ្វីបានជាអ្នកជំនាញដែលត្រូវបានតែងតាំងដោយតុលាការគួរតែត្រូវជំនួសវិញនៅក្នុងពេល នេះ”។

^{៣៩} សូមមើលខាងលើ កថាខណ្ឌ ៥-៦, ៨, ១០ ដែលបញ្ជាក់ថា ក្រុមមេធាវីការពារក្តីពុំបានទទួលដំណឹងគ្រប់គ្រាន់អំពីភាព ចាំបាច់នៅក្នុងការបង្ហាញទស្សនៈរបស់ខ្លួនដោយផ្ទាល់មាត់ឱ្យបានពេញលេញ ឬ ពុំបានទទួលឱកាសគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបង្ហាញទស្សនៈ របស់ខ្លួនដោយផ្ទាល់មាត់ ហើយកំពុងធ្វើការរៀបចំសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរសម្រាប់ការតែងតាំងអ្នកជំនាញបន្ថែម។

វេជ្ជសាស្ត្របន្ថែមដែរឬយ៉ាងណា ទាក់ទិននឹងជនជាប់ចោទ អៀង សារី ក្នុងករណីចាំបាច់”^{៤០}។ នៅថ្ងៃទី ៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបង្គាប់ឱ្យលោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell ពិនិត្យកោសល្យវិច័យ អៀង សារី បន្ទាប់ពីលោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell បានលើកឡើងថា លោកមិនអាចកំណត់ដោយពុំធ្វើការពិនិត្យកោសល្យវិច័យលោក អៀង សារី ឡើងវិញបាននោះទេ^{៤១}។ ការតែងតាំងលោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell ដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង *ពុំមែន* ធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងតែងតាំងជាអ្នកជំនាញសម្រាប់កំណត់សម្បទាក្នុងការចូលរួមសវនាការនោះទេ។ លើសពីនេះ ការពិនិត្យកោសល្យវិច័យរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell ក៏*ពុំធ្វើឡើង* ក្នុងគោលបំណងសម្រាប់សវនាការលើបញ្ហាសម្បទានោះដែរ។ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីពុំបានដឹងអំពីភាពចាំបាច់ ឬពុំមានឱកាសរៀបចំសេចក្តីសន្និដ្ឋានឱ្យបានពេញលេញលើបញ្ហាសម្បទានេះទេ។ ហេតុដូច្នេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបំពេញកិច្ចដោយអយុត្តិធម៌ នៅពេលសម្រេចលើបញ្ហាសម្បទារបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការចូលរួមសវនាការ ដោយពុំបានស្តាប់ទឡើងករណីលើបញ្ហានេះពីក្រុមមេធាវីការពារក្តីឱ្យបានពេញលេញ។

១៧. ក្រុមមេធាវីការពារក្តីពុំបានយល់ថា វាមានភាពចាំបាច់ ឬវាគឺជាពេលវេលាសមល្មមនៅថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ក្នុងការបង្ហាញទឡើងករណីស្តីពីបញ្ហាសម្បទាក្នុងការចូលរួមសវនាការរបស់លោក អៀង សារី ទេ ដោយសារលោកបានបោះបង់សិទ្ធិមានវត្តមានក្នុងអំឡុងពេលស្តាប់សក្ខីកម្មសាក្សីជាច្រើននាពេលខាងមុខនោះ^{៤២}។ ដូចបានពន្យល់ជាច្រើនលើកជាច្រើនសាររួចមកហើយនៅអំឡុងពេលធ្វើសវនាការនៅថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ការដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានលើបញ្ហាសម្បទានេះ គឺជាការធ្វើឡើងលឿនពេក ដោយហេតុថា “លោក អៀង សារី បានបោះបង់សិទ្ធិមានវត្តមាន [សម្រាប់]...សាក្សីទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងបញ្ជីសម្រាប់មក បង្ហាញខ្លួននៅក្នុង

^{៤០} សេចក្តីណែនាំទៅភាគីក្រោយសវនាការថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E233 កថាខណ្ឌ ២។

^{៤១} ការតែងតាំងសាស្ត្រាចារ្យ A. John CAMPBELL សម្រាប់ជនជាប់ចោទ អៀង សារី ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E238 កថាខណ្ឌ ១។

^{៤២} ពាក្យសុំលះបង់សិទ្ធិមានវត្តមានមានដែនកំណត់ក្នុងកិច្ចដំណើរការសវនាការរបស់លោក អៀង សារី ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E229។ លិខិតលះបង់សិទ្ធិមានវត្តមានមានដែនកំណត់នៅអំឡុងពេលនៃកិច្ចដំណើរការសវនាការរបស់លោក អៀង សារី ចុះថ្ងៃទី ១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E237។ លិខិតលះបង់សិទ្ធិមានវត្តមានមានដែនកំណត់នៅអំឡុងពេលនៃកិច្ចដំណើរការសវនាការរបស់លោក អៀង សារី ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E237/1។

រយៈពេលដែលនៅសល់នៅក្នុងខែនេះ ហើយ...ប្រហែលជាសម្រាប់ខែ ធ្នូ ផងដែរ... [ហេតុដូច្នេះសម្បទា] របស់ជនជាប់ចោទ ពុំទាន់ដល់ពេលត្រូវយកមកធ្វើការពិភាក្សា ពីព្រោះថា កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីអាចបន្តទៅមុខបានដោយគ្មានអ្វីមកអាក់ខានបានឡើយ”^{៤៣}។ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជាមួយនឹងសាក្សីដែលលោក អៀង សារី បានបោះបង់សិទ្ធិមានវត្តមាន នឹងផ្តល់ពេលវេលាសម្រាប់ធ្វើការវាយតម្លៃផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្របន្ថែម និងសម្រាប់ការព្យាបាលឱ្យស្ថានភាពរបស់លោក អៀង សារី មានភាពធូរស្បើយឡើង។

១៨. ក្រុមមេធាវីការពារក្តីពុំបានបង្ហាញទង្វើករណីពាក់ព័ន្ធនឹងសម្បទារបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការចូលរួមសវនាការនៅឡើយ រហូតទាល់តែមានការដាក់សម្ភាសន៍ចៅក្រម Cartwright ឱ្យដាក់ទង្វើករណីទាំងនេះ^{៤៤}។ ដោយពិនិត្យលើរបាយការណ៍ពេទ្យ សក្ខីកម្មរបស់វេជ្ជបណ្ឌិតដែលបានព្យាបាល និងបានពិនិត្យលោក អៀង សារី និងរបៀប ព្រមទាំងវិសាលភាពនៃការពិនិត្យធ្វើកោសល្យវិច័យរបស់វេជ្ជបណ្ឌិត Campbell ក្រុមមេធាវីការពារក្តីយល់ឃើញថា ការធ្វើកោសល្យវិច័យបន្ថែមចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើងនៅមុនពេលសម្រេចពាក់ព័ន្ធនឹងសម្បទារបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការចូលរួមសវនាការ^{៤៥}។

១៩. របាយការណ៍របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell មានព័ត៌មានបច្ចេកទេសខ្ពស់ខ្លាំង ដែលព័ត៌មានក្នុងនោះមួយចំនួន ស្ទើរតែពុំអាចឱ្យអ្នកដែលគ្មានសាវតារខាងផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រយល់បាន។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដោយពិចារណាលើការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យដោយវេជ្ជបណ្ឌិតព្យាបាលលោក អៀង សារី និងការសង្កេតផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីលោក អៀង សារី ភ្លាមៗមុនពេល និងចាប់តាំងពីលោកបានចូលសម្រាកក្នុងមន្ទីរពេទ្យ សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់លោកវេជ្ជបណ្ឌិត Campbell គឺជាការគួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើលមួយ បើសិនជាមិនគួរឱ្យជឿនោះ។ ប្រសិនបើក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានដឹងថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានបំណងបើកឱ្យសវនាការនៅថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ដើម្បីលើកឡើងអំពីបញ្ហាសម្បទារបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការចូលរួមសវនាការក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន

^{៤៣} ប្រតិចារិក ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E1/143.1 ទំព័រ ៦។ សូមមើលផងដែរ ទំព័រ ១២-១៤, ១៩។
^{៤៤} ដូចខាងលើ ទំព័រ ១១៖ “លោក Karnavas អង្គជំនុំជម្រះមានសំនួរមួយចំនួនចង់សួរលោកក្រោយពីបានស្តាប់សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់លោក។ យើងពុំយល់ច្បាស់លាស់ថាតើលោកអះអាងថា លោក អៀង សារី បច្ចុប្បន្ន ពុំមានសម្បទា ឬ មានសម្បទា ឬ ថាតើលោក អៀង សារី ជាឧទាហរណ៍ អាចចូលរួមពីបន្ទប់ឃុំខ្លួនខាងក្រោមដែរឬយ៉ាងណា”។
^{៤៥} ដូចខាងលើ ទំព័រ ៥-៨។

នោះ នោះក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានស្នើសុំពេលវេលាបន្ថែមដើម្បីពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកជំនាញ ដើម្បីត្រៀមរៀបចំឱ្យបានត្រឹមត្រូវសម្រាប់ធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាក់ជាមិនខាន។

២០. ក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានដាក់សំណើដោយផ្ទាល់មាត់ សុំតែងតាំងអ្នកជំនាញវេជ្ជសាស្ត្រមួយរូបបន្ថែមទៀត កាលពីថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២^{៤៦}។ បន្ទាប់មក ក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានចាប់ផ្តើមរៀបចំសំណើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរបន្ថែមមួយទៀតលើសំណើសុំនេះ ដើម្បីស្នើសុំតែងតាំងអ្នកជំនាញមួយរូបបន្ថែម ដែលសំណើបន្ថែមនេះនឹងត្រូវដាក់អនុលោមតាមវិធាន ៣២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក (“វិធានផ្ទៃក្នុង”)។ ដូច្នេះ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានទាក់ទងវេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn ដើម្បីស្នើសុំមួយចំនួន ក្នុងនោះ បានស្នើសុំឱ្យលោកជួយផ្តល់ការណែនាំពាក់ព័ន្ធនឹងការតែងតាំងអ្នកជំនាញឯករាជ្យមួយរូប។

២១. នៅមុនពេលស្តាប់ទង្វើករណីទាំងអស់របស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី លើបញ្ហាសម្បទារបស់លោកអៀង សារី ក្នុងការចូលរួមសវនាការ និងលើភាពចាំបាច់ត្រូវការអ្នកជំនាញបន្ថែមមួយរូបទៀត អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនមួយ។ វាជាការពុំសមហេតុផលមួយដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ៖ (១) បានតែងតាំងអ្នកជំនាញមួយរូបសម្រាប់ធ្វើកោសល្យវិច័យលើគោលបំណងដូចបានលើកឡើងខាងលើ ដែលមិនមែនជា បញ្ហាសម្បទា (២) បានផ្តល់ឱ្យភាគីត្រឹមតែរយៈពេលមួយថ្ងៃពេញ ដើម្បីពិនិត្យរបាយការណ៍មួយដែលក្រោយមកត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីសម្រេចលើបញ្ហាសម្បទា^{៤៧} (៣) ពុំបានជូនដំណឹងដល់ភាគីឱ្យបានច្បាស់លាស់ថាសវនាការ និងការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្ទាល់មាត់ មានគោលបំណងពិតប្រាកដមួយដើម្បីលើកទង្វើករណីអំពីបញ្ហាសម្បទា និង (៤) បន្ទាប់មក សម្រេចលើបញ្ហាសម្បទា ដោយពុំបានស្តាប់ភាគីនានាឱ្យបានពេញលេញ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងត្រូវពិចារណាសេចក្តីសម្រេចនេះសារជាថ្មី ដោយសារតែសេចក្តីសម្រេចនេះបានធ្វើឡើង ដោយពុំបានផ្តល់ឱកាសគ្រប់គ្រាន់ឱ្យក្រុមមេធាវីការពារក្តីធ្វើសន្និដ្ឋាន។

^{៤៦} ដូចខាងលើទំព័រ ៧-១១។

^{៤៧} សូមមើលខាងលើសវតា កថាខណ្ឌ ៦-៨។

គ. ការពិចារណាសារជាថ្មីនេះចំពោះត្រូវធ្វើឡើង ដោយហេតុថាសេចក្តីសម្រេចលើបញ្ជី
សម្បទារបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការចូលរួមសវនាការ ពុំអាចធ្វើឡើងដោយពុំស្តាប់
មតិយោបល់របស់អ្នកជំនាញបន្ថែមមួយរូប ឬ ច្រើនរូបនោះទេ

**១. ការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យរវាងគ្រូពេទ្យព្យាបាលលោក អៀង សារី និងសាស្ត្រាចារ្យ
Campbell មានចំណុចពុំស៊ីសង្វាក់នឹងគ្នា**

២២. ក្រោយពីបានពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងអ្នកជំនាញជាច្រើននាក់រួចមក^{៤៨} ក្រោយពីបានទទួលខុស
ត្រូវលើការថែទាំលោក អៀង សារី អស់រយៈពេលមួយឆ្នាំ^{៤៩} និងក្រោយពីបានថែទាំលោករយៈ
ពេល ២៤ ម៉ោង ក្នុងមួយថ្ងៃ ខណៈពេលដែលលោកសម្រាកព្យាបាលនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ ក្រុម
គ្រូពេទ្យព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀតមួយក្រុមបានរកឃើញថា លោក អៀង សារី
ជួបបញ្ហា “ឈាមបញ្ចេញទៅក្បាលផ្នែកខាងលើរបស់លោកពុំគ្រប់គ្រាន់” ដែលបណ្តាលឱ្យ
“ចលនាបម្លាស់ទីមានកម្រិត”^{៥០} និង “វិលមុខ”^{៥១}។ ក្រុមគ្រូពេទ្យនេះបានរកឃើញថា “ឈាមពុំ
អាចបញ្ចេញទៅខ្នងក្បាល”^{៥២} ហើយលោក អៀង សារី “អស់កម្លាំងស្លូតស្តែងនៅពេលដែល លោក
ត្រូវឆ្លើយនឹងសំណួរ...ដូច្នេះ យើងត្រូវកម្រិតពេលវេលាសម្រាប់ការស្តាប់ចម្លើយ។ ខ្ញុំគិតថា
មកទល់ពេលនេះ ពេលវេលាអតិបរិមាដែលយើងអាចស្តាប់ចម្លើយលោក ប្រហែលជាអាចត្រឹម
១៥ នាទីប៉ុណ្ណោះ”^{៥៣}។

២៣. ការវាយតម្លៃនេះគឺស្របគ្នានឹងការសង្កេតរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីរបស់លោក អៀង សារី។
ក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានទាក់ទងយ៉ាងទៀងទាត់ជាមួយនឹងលោក អៀង សារី ក្នុងរយៈពេលជាង
បួនឆ្នាំនេះ ហើយបានសង្កេតឃើញថាសុខភាពរបស់លោកបានថយចុះយ៉ាងខ្លាំង។ ក្នុងពេល

^{៤៨} ប្រតិចារិក ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E1/125.1 ទំព័រ ២០។
^{៤៩} ដូចខាងលើទំព័រ ១១។
^{៥០} ដូចខាងលើទំព័រ ១២។
^{៥១} ដូចខាងលើទំព័រ ១៤។
^{៥២} ដូចខាងលើទំព័រ ១៩។
^{៥៣} ដូចខាងលើទំព័រ ៦២-៦៣។

បច្ចុប្បន្ន លោក អៀង សារី មានបញ្ហាដង្កូវខ្យល់ និងធ្វើឱ្យវិលមុខនៅពេលធ្វើចលនា^{៥៤}។ លោក អៀង សារី មិនអាចផ្ទុះអាវម្នាក់បានទេ នៅពេលលោកមានអាវម្នាក់វិលមុខ^{៥៥}។ លោក អៀង សារី ត្រូវទៅបត់ជើងតូចច្រើនដងក្នុងមួយម៉ោង ជាពិសេស នៅពេលព្រឹក^{៥៦}។ ការចាំបាច់ត្រូវទៅ បត់ជើងតូចញឹកញាប់នេះបានបណ្តាលឱ្យមានការធ្វើចលនាជាញឹកញាប់ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យលោក មានសភាពវិលមុខ ជាញឹកញាប់ ហើយករណីនេះបណ្តាលឱ្យលោកបាត់បង់នូវលទ្ធភាពផ្ទុះ អាវម្នាក់។ វាជាការយល់សាមញ្ញទៅហើយ ថា បុគ្គលមួយរូបនៅក្នុងស្ថានភាពបែបនេះ មិនអាច ចូលរួមនៅក្នុងការការពារក្តីរបស់ខ្លួនប្រកដោយអត្ថន័យពេញលេញបានឡើយ^{៥៧}។

២៤. ផ្ទុយទាំងស្រុងពីការសន្និដ្ឋានរបស់គ្រូពេទ្យព្យាបាលលោក អៀង សារី និងការសង្កេតរបស់ក្រុម មេធាវីការពារក្តី ក្រោយពីបានសង្កេត លោក អៀង សារី ក្នុងរយៈពេលខ្លីមួយរយៈមក លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell បានសន្និដ្ឋានថា លោក អៀង សារី មានសម្បទាក្នុងការចូលរួម សវនាការ ដរាបណាបានអនុវត្តតាមអនុសាសន៍មួយចំនួនតូចជាក់លាក់ (ដូចជា ដាក់ប្រដាប់

^{៥៤} ករណីនេះត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយលោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell។ សូមមើលរបាយការណ៍អ្នកជំនាញស្តីពីលោក អៀង សារី ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង (ឯកសារលេខ E238) ចុះថ្ងៃទី ៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E238/4 ទំព័រ ១។ ប្រតិចារឹក ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E1/125.1 ទំព័រ ១៤, ២៦-២៧។

^{៥៥} លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell បញ្ជាក់ថា លោក អៀង សារី អាចផ្ទុះអាវម្នាក់នៅពេលលោកមានភាពស្រឡាញ់សុខស្រួល ផ្នែករាងកាយ និងនៅពេលពុំដង្កូវខ្យល់។ សូមមើល ប្រតិចារឹក ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E1/142.1 ទំព័រ ២៥, ៥៣។

^{៥៦} សូមមើល ខ. របាយការណ៍សុខភាពរបស់លោក អៀង សារី ចុះថ្ងៃទី ៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E222/1 កថាខណ្ឌ ១៣។

^{៥៧} អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានទទួលស្គាល់នាពេលមុនថា វិធីសាស្ត្រសុភវិនិច្ឆ័យមួយគឺតម្រូវឱ្យសម្រេចអំពីសម្បទាក្នុងការ ចូលរួមសវនាការ៖ “ជនជាប់ចោទមានសម្បទាក្នុងការចូលរួមសវនាការ...នៅពេលដែលសមត្ថភាពរបស់គាត់ត្រូវបាន “ពិចារណាជាទូទៅ និងតាមសភាពសមហេតុសមផល និងដោយសុភវិនិច្ឆ័យ [ឃើញថា]មានកម្រិតមួយដែលអាចឱ្យ [គាត់]ចូលរួមក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី (ក្នុងករណីខ្លះ គាត់អាចចូលរួមបានទាល់តែមានជំនួយ) និងអាចអនុវត្តសិទ្ធិទាំងឡាយ របស់គាត់ដោយពេញលេញបាន” សេចក្តីសម្រេចលើសម្បទារបស់ នួន ជា ក្នុងការចូលរួមសវនាការ និងលើសំណើរបស់ក្រុម មេធាវីការពារក្តីសុំចាត់តាំងអ្នកជំនាញវេជ្ជសាស្ត្របន្ថែម ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ E115/3 កថាខណ្ឌ ១៦។ “សេចក្តីសម្រេចលើសម្បទារបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ក្នុងការចូលរួមសវនាការ” ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ E138 កថាខណ្ឌ ២៧ ដកស្រង់ រឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Strugar, IT-01-42-A សាលដីកា ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៨ កថាខណ្ឌ ៥៥។

ការពារទប់ក ជាដើម)^{៥៨}។ អ្វីដែលគួរឱ្យឆ្ងល់នៅនោះគឺថា លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell បានធ្វើការ សន្និដ្ឋានដោយពុំបានព្យាយាមទៅនិយាយជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិត លីម ស៊ីវុតថា^{៥៩} ដែលជាគ្រូពេទ្យព្យាបាលលោក អៀង សារី នៅមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត និងដែលបានពិនិត្យលោក អៀង សារី ដោយផ្ទាល់ជារៀងរាល់ថ្ងៃក្នុងអំឡុងពេលលោក អៀង សារី ចូលសម្រាកក្នុងមន្ទីរពេទ្យ^{៦០}។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell ទំនងជាចង់ធ្វើការពិពណ៌នាអំពីសុខភាពរបស់លោក អៀង សារី ក្នុងរូបភាពឱ្យល្អមើលតែប៉ុណ្ណោះ។ ឧទាហរណ៍ របាយការណ៍របស់លោក Campbell បាន ហាក់បង្ហាញថា លោក អៀង សារី អាចក្រោកឈរឡើងបានដោយខ្លួនឯង^{៦១} បើទោះជានៅពេលសាកសួរ លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell បានទទួលស្គាល់ថា លោក អៀង សារី ពុំអាចស្ងៀមតែក្រោកចេញពីគ្រែ ឬ អង្គុយបានដោយគ្មានគេជួយនោះ កុំថាឡើយដល់ក្រោកឈរឡើងនោះ^{៦២}។

២៥. ក្នុងករណីដែលការវិនិច្ឆ័យអាចមានភាពពុំស៊ីសង្វាក់គ្នាដូច្នេះ ការស្តាប់មតិយោបល់របស់អ្នកជំនាញជាច្រើននាក់គឺជាបទដ្ឋានអនុវត្តមួយ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍នៃសាលាក្តី ICTR បានកត់សម្គាល់ថា “[តាម]ការអនុវត្ត អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ជាទូទៅ បានពិចារណាលើមតិយោបល់វិជ្ជាជីវៈនានា នៅមុនពេលចេញសេចក្តីសម្រេចតាមនីតិវិធីដ៏សំខាន់មួយបែបនេះលើបញ្ហាស្ថានភាពវេជ្ជសាស្ត្ររបស់ជនជាប់ចោទ ដែលអាចប៉ះពាល់ដល់កិច្ចដំណើរការជំនុំជម្រះក្តី”^{៦៣}។ នៅក្នុងការសម្រេចលើសម្បទាក្នុងការចូលរួមសវនាការរបស់ជនជាប់ចោទ Kovačević

^{៥៨} សូមមើល របាយការណ៍អ្នកជំនាញស្តីអំពីលោក អៀង សារី ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង (ឯកសារលេខ E238) ចុះថ្ងៃទី ៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E238/4។

^{៥៩} ដូចខាងលើ កថាខណ្ឌ ៤។ សូមមើលផងដែរ ប្រតិចារិក ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E1/142.1 ទំព័រ ៨៥-៨៦។

^{៦០} ប្រតិចារិក ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E1/125.1 ទំព័រ ៣៧។

^{៦១} របាយការណ៍អ្នកជំនាញស្តីអំពីលោក អៀង សារី ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើ របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង (ឯកសារលេខ E238) ចុះថ្ងៃទី ៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E238/4 ទំព័រ ២, ៤។

^{៦២} ប្រតិចារិក ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E1/142.1 ទំព័រ ៧៤-៧៥។

^{៦៣} រឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Karamera និងជនផ្សេងទៀត ICTR-98-44-AR73.16 សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ពាក់ព័ន្ធនឹងការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីករណី ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩ ដកស្រង់ ក្នុងនោះ រឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Stanišić និង Simatović នៅសាលាក្តី ICTY ដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានពិចារណាយ៉ាងហោចណាស់លើ

នៅសាលាក្តី ICTY អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានពិចារណា និងប្រៀបធៀបរបាយការណ៍ ជាច្រើនដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយអ្នកជំនាញដែលស្ថាប័នអយ្យការ ក្រុមមេធាវីការពារក្តី និង អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងខ្លួនឯង ជាអ្នកកោះហៅ នៅមុនពេលចេញសេចក្តីសម្រេច^{៦៤}។ គ្រូពេទ្យ ព្យាបាលលោក អៀង សារី បានគូសបញ្ជាក់ម្តងហើយម្តងទៀតថា ដើម្បីកំណត់លើការព្យាបាល លោក អៀង សារី ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងអ្នកជំនាញជាច្រើនរូបបន្ថែម ដូចជា អ្នកជំនាញផ្នែកប្រសាទសាស្ត្រ អ្នកជំនាញផ្នែកវិទ្យាព្យាបាល និងអ្នកជំនាញផ្នែកបេះដូង ចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើង^{៦៥}។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ Campbell ខ្លួនឯងបានកត់សម្គាល់ថា ជាទូទៅ នៅក្នុង វិស័យវេជ្ជសាស្ត្រ ការផ្តល់មតិយោបល់ដោយអ្នកទីពីរ និងទីបី គឺជាបញ្ហាធម្មតា^{៦៦}។

២៦. កាលពីមុនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានរកឃើញថា “អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង អាចផ្អែកលើ សេចក្តីសន្និដ្ឋាននៃការវាយតម្លៃរបស់អ្នកជំនាញតែមួយរូបក៏បាន នៅពេលអង្គជំនុំជម្រះសាលា ដំបូងប្រមូលបានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន ក្រោយពីបានវាយតម្លៃ រាល់កត្តាពាក់ព័ន្ធរួចហើយ”^{៦៧}។ មូលដ្ឋានបែបនេះមិនអាចយកមកអនុវត្តចំពោះករណីនេះបានទេ ពីព្រោះវេជ្ជបណ្ឌិតព្យាបាលលោក អៀង សារី និងសាស្ត្រាចារ្យ Campbell បានរកឃើញជោគ វិនិច្ឆ័យពីរដែលខុសគ្នាយ៉ាងខ្លាំង។

របាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្រចំនួន ១១ ពីអ្នកជំនាញជាច្រើននាក់ដើម្បីសម្រេចលើសម្បទាក្នុងការចូលរួមសវនាការ។ នៅក្នុងរឿងក្តី Karamera អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានពិចារណាឃើញថា ដោយសាររបាយការណ៍អ្នកជំនាញបានចុះហត្ថលេខាឯកភាព ដោយវេជ្ជបណ្ឌិតជាច្រើននាក់ ដូច្នេះ វាពុំចាំបាច់តែងតាំងអ្នកជំនាញបន្ថែមឡើយ។ រឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Karamera និងជនផ្សេងទៀត ICTR-98-44-T សេចក្តីសម្រេចលើការឃុំខ្លួនពាក់ព័ន្ធនឹងការបន្តការជំនុំជម្រះ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩ កថាខណ្ឌ ១៧។

^{៦៤} រឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Kovačević, IT-01-42/2-I សេចក្តីសម្រេចជាសាធារណៈលើសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទក្នុង តតាំងទល់ក្តី ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៦។ ទោះបីជានៅសាលាក្តី ICTY ភាគីកោះហៅអ្នកជំនាញរបស់ខ្លួនបាន ហើយ នៅ អ.វ.ត.ក អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងជាអ្នកជ្រើសរើស និងតែងតាំងអ្នកជំនាញក៏ដោយ ក៏គោលការណ៍នេះគឺ ដូចតែគ្នា៖ អង្គជំនុំជម្រះគួរពិចារណាមតិយោបល់របស់អ្នកជំនាញមុនពេលធ្វើសេចក្តីសម្រេចឱ្យបានហ្មត់ចត់ដូចការពិចារណា លើសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការចូលរួមសវនាការ។

^{៦៥} ប្រតិចារិក ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E1/125.1 ទំព័រ ២០-២៣, ២៧-២៨, ៣៦-៤២, ៥៧, ៦៤។

^{៦៦} ប្រតិចារិក ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E1/142.1 ទំព័រ ៨៩-៩០។

^{៦៧} សេចក្តីសម្រេចលើសម្បទារបស់ នួន ជា ក្នុងការចូលរួមការជំនុំជម្រះ និងសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំតែងតាំង អ្នកជំនាញវេជ្ជសាស្ត្របន្ថែម ថ្ងៃទី ១៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E115/3 កថាខណ្ឌ ១៨។

២៧. ដោយសារតែមានភាគីនិយមពីរផ្ទុយគ្នាអំពីស្ថានភាពសុខភាពរបស់លោក អៀង សារី ការដែលអង្គជំនុំជម្រះសម្រេចទទួលយករបាយការណ៍របស់សាស្ត្រាចារ្យ Campbell ទាំងស្រុង និងបដិសេធចោលសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់គ្រូពេទ្យព្យាបាលលោក អៀង សារី ដោយគ្មានមូលដ្ឋានវេជ្ជសាស្ត្រណាមួយក្នុងការកំណត់ថា ភាគីនិយមណាមួយមានភាពប្រៀបធៀបជាងនោះ មិនមែនជាការត្រឹមត្រូវទេ។ ការធ្វើបែបនេះបង្ហាញឱ្យឃើញថា អង្គជំនុំជម្រះបានជ្រើសរើសដោយមិនត្រឹមត្រូវនូវរបាយការណ៍ដែលមានទំនោរបំពេញទៅតាមការចង់បានរបស់សាធារណជន។ ការធ្វើបែបនេះក៏បង្ហាញឱ្យឃើញផងដែរថា អង្គជំនុំជម្រះជឿជាក់លើវេជ្ជបណ្ឌិតបណ្ឌិតប្រទេស ជាងវេជ្ជបណ្ឌិតខ្មែរដែលព្យាបាលគាត់ (ដែលយ៉ាងហោចណាស់ គួរត្រូវបានផ្តល់ឱកាសឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងការសន្និដ្ឋានរបស់សាស្ត្រាចារ្យ Campbell ដែលអះអាងថា ភាគីនិយមរបស់ពួកគាត់មានកំហុសឆ្គង និងឱ្យពួកគាត់ធ្វើការវិភាគលើរបាយការណ៍របស់សាស្ត្រាចារ្យ Campbell)។

២៨. ដើម្បីកំណត់ថា ភាគីនិយមណាមួយត្រឹមត្រូវ និងថាតើបច្ចុប្បន្ននេះ លោក អៀង សារី មានឬក៏គ្មានសម្បទាក្នុងការចូលរួមការជំនុំជម្រះ អង្គជំនុំជម្រះត្រូវតែតែងតាំងអ្នកជំនាញម្នាក់ ឬច្រើនបន្ថែម។ ក្នុងចំណោមបេសកកម្មរបស់ខ្លួន អ្នកជំនាញនេះត្រូវវាយតម្លៃជាប្រព័ន្ធលើកម្រិតនៃ៖ (១) ការយកចិត្តទុកដាក់របស់លោក អៀង សារី (២) ការផ្តល់អារម្មណ៍របស់គាត់ (៣) លទ្ធភាពយល់ និងឆ្លើយឆ្លងរបស់គាត់ជាភាសាតុលាការ និង (៤) ការសម្រេចចិត្តរបស់គាត់ក្រោមការស្ម័គ្រចិត្តនឹងជម្ងឺល្អិតល្អៃ និងការឈឺចាប់ខ្លាំង ក្នុងអំឡុងពេលសវនាការ និងព័ត៌មានដែលបង្ហាញជូនគាត់កាន់តែមានភាពស្មុគស្មាញខ្លាំង^{៦៨}។ អ្នកជំនាញត្រូវតែមានចំណេះដឹងពិសេសអំពីបញ្ហាសម្បទានៃការចូលរួមសវនាការ និងត្រូវតែមានបទពិសោធន៍ធ្វើការវាយតម្លៃបែបនេះ។ សាស្ត្រាចារ្យ Campbell ជាគ្រូពេទ្យជំនាញជម្ងឺមនុស្សចាស់ ប៉ុន្តែគាត់មិនមានសមត្ថភាពក្នុងការវាយតម្លៃនេះទេ^{៦៩}។

២. សាស្ត្រាចារ្យ Campbell មានកំហុសឆ្គងក្នុងការវិភាគអំពីសម្បទារបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការចូលរួមសវនាការ

^{៦៨} ចូរអានកថាខណ្ឌ ១១ ខាងលើ ដើម្បីមើលបញ្ជីតែស្តីដែលវេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn ផ្តល់អនុសាសន៍ថាត្រូវតែធ្វើ។
^{៦៩} គុណវុឌ្ឍិរបស់សាស្ត្រាចារ្យ Campbell បង្ហាញថា មុនទទួលបានការតែងតាំងជាអ្នកជំនាញនៅ អ.វ.ត.ក គាត់បានធ្វើការវាយតម្លៃតែម្តងគត់ (ក្នុងអំឡុងពេលអាជីពរបស់គាត់ដ៏យូរ) ដើម្បីជួយគុណការក្នុងការកំណត់សម្បទាចូលរួមការជំនុំជម្រះ។ ចូរអានឯកសារ E62.1។

២៩. សាស្ត្រាចារ្យ Campbell មានកំហុសឆ្គងក្នុងការពិចារណាពីស្ថានភាពរាងកាយ ដាច់ដោយឡែកពីស្ថានភាពសតិបញ្ញាបស់លោក អៀង សារី ដោយមិនបានពិចារណាពីស្ថានភាពរាងកាយខ្សោយដែលប៉ះពាល់ទៅលើសតិបញ្ញាបស់គាត់ឡើយ^{៧០}។ កំហុសឆ្គងនេះស្តែងចេញពីការដែលសាស្ត្រាចារ្យ Campbell ពឹងផ្អែកទៅលើរបាយការណ៍ថ្ងៃទី ៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ដែលគាត់បានរៀបចំជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិត ហួត លីណា និងវេជ្ជបណ្ឌិត Seena Fazel ជារបាយការណ៍ដែលត្រូវបានរៀបចំ មុនពេល លោក អៀង សារី ចូលសម្រាកព្យាបាលពីរខែក្នុងមន្ទីរពេទ្យ ហេតុដូច្នេះរបាយការណ៍នេះដែលអាចជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការពិចារណាពីសម្បទារបស់លោក អៀង សារី តទៅទៀតហើយ។

៣០. របាយការណ៍ថ្ងៃទី ៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ត្រូវបានបែងចែកជាផ្នែកដាច់ៗពីគ្នាសម្រាប់ “ការវាយតម្លៃលើសុខភាពរាងកាយ” និង “ការវាយតម្លៃលើសុខភាពផ្លូវចិត្ត ការចុះខ្សោយសតិបញ្ញា និងសម្បទាក្នុងការតតាំងក្តី និងចូលរួមការជំនុំជម្រះ”^{៧១}។ ដើម្បីរៀបចំរបាយការណ៍នេះ តាមពិតពួកគាត់បានពិនិត្យលោក អៀង សារី (ប្រហែលមួយម៉ោងក្នុងថ្ងៃនីមួយៗ) ពីថ្ងៃដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ដែលមួយថ្ងៃទុកសម្រាប់ពិនិត្យសុខភាពរាងកាយ និងមួយថ្ងៃទៀតសម្រាប់ពិនិត្យសុខភាពផ្លូវចិត្ត^{៧២}។ ដូចគ្នានឹងសាស្ត្រាចារ្យ Campbell ដែរ វេជ្ជបណ្ឌិត ហួត លីណា និងវេជ្ជបណ្ឌិត Seena Fazel មានកំហុសឆ្គងក្នុងការពិចារណាពីស្ថានភាពរាងកាយដាច់ដោយឡែកពីសុខភាពផ្លូវចិត្ត។ ដោយសារតែសុខភាពរាងកាយគាត់ខ្សោយ អ្វីដែលត្រូវការជាចាំបាច់ចំពោះស្ថានភាពលោក អៀង សារី គឺការវាយតម្លៃលម្អិតអំពីសម្បទា ដែលត្រូវពិចារណាពីផលប៉ះពាល់នៃសុខភាពរាង

^{៧០} អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងខ្លួនឯងមានកំហុស ដោយរកឃើញក្នុងសេចក្តីសម្រេចថា លោក អៀង សារី មិនមានការចុះខ្សោយសតិបញ្ញា ឬខាងផ្លូវចិត្ត ដែលអាចធ្វើឱ្យគាត់គ្មានសម្បទាចូលរួមក្នុងដំណើរការនីតិវិធី។ ចូរអានសេចក្តីសម្រេច កថាខណ្ឌ ២០, ២៦។

^{៧១} ចូរមើលរបាយការណ៍សុខភាព អៀង សារី ចុះថ្ងៃទី ៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E222/1 ។

^{៧២} ដូចកថាខណ្ឌ ៦, ២៧ របាយការណ៍នេះចង្អុលបង្ហាញថា វេជ្ជបណ្ឌិត ហួត លីណា ក៏បានជួបលោក អៀង សារី ក្នុងរយៈពេលខ្លី នៅថ្ងៃទី ២៧ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០១២ នៅពេលដែលគាត់ជួយដល់វេជ្ជបណ្ឌិតរួមការងារក្នុងការសម្ភាសន៍ប្រពន្ធលោក អៀង សារី។ ចូរអានអ៊ីម៉ែលរបស់មន្ត្រីច្បាប់នៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង Roger Phillips ជូនមេធាវីការពារក្តី “ការពិនិត្យលោក អៀង សារី” ថ្ងៃទី ២៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ដែលកត់សំគាល់ថាការសម្ភាសន៍នឹងចាប់ផ្តើមនៅម៉ោង ១ល្ងាច ហើយនឹងតម្រូវឱ្យលោក អៀង សារី អនុវត្តមានផ្នែកមួយនៃសវនាការស្តាប់សក្ខីកម្មដែលត្រូវចាប់ផ្តើមនៅម៉ោង ១.៣០នាទី និងសុំឱ្យបញ្ជាក់ថាតើលោក អៀង សារី លះបង់សិទ្ធិក្នុងការអនុវត្តមានដែរឬទេ។

កាយទៅលើសម្បទាខាងផ្លូវចិត្ត និងស្ថានភាព ក្រោយពីការសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ។

៣១. ការញែកដាច់ពីគ្នារវាងការពិចារណាលើសុខភាពរាងកាយ និងសុខភាពផ្លូវចិត្តរបស់លោក អៀង សារី បែបនេះ នាំឱ្យសាស្ត្រាចារ្យ Campbell សន្និដ្ឋានថា ដោយសារលោក អៀង សារី អនុវត្តបានគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការធ្វើតេស្តពីសតិបញ្ញា (MMSE) សុខភាពផ្លូវចិត្តរបស់គាត់មិនបានកែប្រែ ហើយគាត់ពិតជាមានសម្បទាក្នុងការចូលរួមការជំនុំជម្រះ^{៧៣}។ គាត់បានសម្រេចបែបនេះ ដោយគ្មានអើពើពីផលវិបាកនៃសុខភាពរាងកាយលោក អៀង សារី ទៅលើលទ្ធភាពផ្តល់អារម្មណ៍ និងលទ្ធភាពណែនាំមេធាវីការពារក្តីរបស់គាត់ឡើយ^{៧៤}។ ប្រសិនបើលោក អៀង សារី មិនទម្រេតស្ងៀមឱ្យបានត្រឹមត្រូវក្នុងអំឡុងពេលសវនាការនីមួយៗទាំងអស់ទេ ដោយគាត់ងាកក្បាលបន្តិចបន្តួច ឬរំលោភ ឬក្រោកបត់ជើងតូច (ដោយមានជំនួយពីអ្នកដទៃដែរ) គាត់គ្មានលទ្ធភាពផ្តល់អារម្មណ៍ គ្មានលទ្ធភាពតាមដានដំណើរការនីតិវិធី ឬជួយក្នុងការការពារក្តីរបស់គាត់បានឡើយ^{៧៥}។
៣២. ដោយមិនបានសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើសម្បទារបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការផ្តល់អារម្មណ៍ និងតាមដានដំណើរការនីតិវិធីដើម្បីជួយក្នុងការការពារក្តីរបស់គាត់ សាស្ត្រាចារ្យ Campbell ហាក់ពិចារណាថា សម្បទាខាងសតិបញ្ញាមានលក្ខណៈដូចគ្នាទៅនឹងការគ្មានជម្ងឺផ្លូវចិត្ត ដូចជាជំងឺរង្វង់វង្វាន់ទេ។

^{៧៣} របាយការណ៍អ្នកជំនាញពាក់ព័ន្ធនឹងលោក អៀង សារី ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងតបទៅនឹងសំណើរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង (E238) ថ្ងៃទី ៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E238/4 កថាខណ្ឌ ១០។

^{៧៤} ក្នុងក្តី Strugar អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានសម្រេច (និងអង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍បានតម្កល់) ថា ដើម្បីកំណត់សម្បទាក្នុងការចូលរួមការជំនុំជម្រះ តុលាការគប្បីវាយតម្លៃបញ្ជីរាយសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ ដែលមិនទាំងស្រុង ដូចខាងក្រោមនេះ៖

1. សម្បទាក្នុងការតតាំងក្តី។
2. សម្បទាក្នុងការយល់ពីលក្ខណៈនៃការចោទប្រកាន់។
3. សម្បទាក្នុងការយល់ពីដំណើរការនៃនីតិវិធី។
4. សម្បទាក្នុងការយល់ពីសេចក្តីលំអិតនៃភស្តុតាង។
5. សម្បទាក្នុងការណែនាំមេធាវីការពារក្តី។
6. សម្បទាក្នុងការយល់ពីផលវិបាកនៃដំណើរការនីតិវិធី និង
7. សម្បទាក្នុងការធ្វើសក្ខីកម្ម។

រឿងក្តីរដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Strugar IT-01-42-T សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំបញ្ឈប់ដំណើរការនីតិវិធី ថ្ងៃទី ២៦ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៨ កថាខណ្ឌ ៥៥។

^{៧៥} ដូចវេជ្ជបណ្ឌិតព្យាបាលលោក អៀង សារី បានទទួលស្គាល់ថាសូម្បីតែការធ្វើចលនាបន្តិចបន្តួចក៏ធ្វើឱ្យគាត់អស់កម្លាំងខ្លាំងដែរ។ ចូរអានប្រតិចារិក ថ្ងៃទី ២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E1/125.1 ទំព័រ ២៧។

មិនដែលមានការអះអាងថា លោក អៀង សារី មានជំងឺផ្លូវចិត្តទេ។ និយាយដោយសាមញ្ញ នេះ មិនមែនជាបញ្ហាទេ។

៣៣. ដូចគ្នានេះដែរ សាស្ត្រាចារ្យ Campbell មិនបានពិចារណាឱ្យបានត្រឹមត្រូវអំពីបទដែលតម្រូវ ឱ្យលោក អៀង សារី ជួយមេធាវីការពារក្តីរបស់គាត់ឡើយ។ គាត់បានប្រដូចអលទ្ធភាពក្នុងការ ផ្តល់អាស្រ័យ និងជួយក្នុងការការពារក្តីរបស់គាត់ក្នុងអំឡុងពេលជំនុំជម្រះ ដែលក្នុងនោះលោក អៀង សារី ប្រឈមមុខនឹងពិរុទ្ធភាពពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ និងការដាក់ទោសជាប់ ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត ទៅនឹងការដកលក់មួយស្របក់ក្នុងអំឡុងពេលស្តាប់បទបង្ហាញមួយ^{៧៦}។ និយាយដោយសាមញ្ញ សាស្ត្រាចារ្យ Campbell មិនយល់អំពីភាពស្មុគស្មាញដែលចោទជាបញ្ហា ឬ សារៈសំខាន់នៃរឿងក្តីចំពោះលោក អៀង សារី ឡើយ។ ការដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទទួល យករបាយការណ៍របស់សាស្ត្រាចារ្យ Campbell ដោយមិនស្វែងរកការវាយតម្លៃដោយឯករាជ្យ គឺ ជាកំហុសឆ្គង និងជាភាពអយុត្តិធម៌។

៣. ត្រូវតែមានអ្នកជំនាញបន្ថែមជាចាំបាច់

៣៤. មេធាវីការពារក្តីសូមស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ស្វែងរកយោបល់ខាងវេជ្ជសាស្ត្រពីបុគ្គល ផ្សេង ដូចជា វេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn ដែលមានបទពិសោធន៍ក្នុងការពិនិត្យសមត្ថភាពក្នុងការផ្តល់ ជំនួយពីជនជាប់ចោទក្នុងការការពាររឿងក្តីរបស់ខ្លួន ដែលមានទំហំធំធេង និងមានភាពស្មុគស្មាញ ដូចជាសំណុំរឿង ០០២ នេះ។ វេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn គឺជាបុគ្គលដែលមានគុណវុឌ្ឍិខ្ពស់^{៧៧} ព្រម ទាំងមានជំនាញ^{៧៨} និងបទពិសោធន៍^{៧៩}ដែលពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់នឹងបញ្ហានេះ។ សាស្ត្រាចារ្យ Campbell មិនមានជំនាញបែបនេះទេ ហើយគាត់មិនដែលបានអនុវត្តតេស្តដ៏ចាំបាច់នេះឡើយ។

^{៧៦} ប្រតិចរិក ថ្ងៃទី ៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E1/142.1, ទំព័រ ៥៦។

^{៧៧} ច្បាប់អានប្រវត្តិរបស់វេជ្ជបណ្ឌិត Harold Bursztajn ឯកសារ E115.2.2។

^{៧៨} ឧទាហរណ៍ ប្រវត្តិរបស់វេជ្ជបណ្ឌិត Harold Bursztajn បានវាយឈ្មោះការវាយតម្លៃ/គោលល្បិចយ៉ាងចិត្តប្រសាទ នៃជនបាត់បង់សម្បទា និងជនគ្មានសមត្ថភាព ដែលជាមុខវិជ្ជាស្រាវជ្រាវចម្បង ហើយគាត់បានសរសេរអត្ថបទនានាអំពី ប្រធានបទ ដូចជា “គោលការណ៍ណែនាំគ្លីនិកសំរាប់វាយតម្លៃ និងការបង្ហាញអំពីទម្រង់អ្នកជំនួយសមត្ថភាពក្នុងស្ថាប័នច្បាប់”។ ដូចខាងលើ ទំព័រ ៥, ៧។

^{៧៩} សូមមើលកថាខណ្ឌខាងលើ កថាខណ្ឌ ១១។

៣៥. មេធាវីការពារក្តីមិនដែលបានជួបវេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn ទេ។ មេធាវីការពារក្តីមិនដែលមានទំនាក់ទំនងអ្វីពីមុនជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn ឡើយ។ មេធាវីការពារក្តីបានប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិត Bursztajn ជាលើកទី១ នៅថ្ងៃទី ៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ក្នុងគោលបំណងសុំឱ្យគាត់ជួយពិនិត្យមើលរបាយការណ៍របស់សាស្ត្រាចារ្យ Campbell ។ មេធាវីការពារក្តីសូមជម្រាបថា អ្នកជំនាញដែលមានគុណវុឌ្ឍិប្រហាក់ប្រហែល ក៏អាចទទួលយកបានដែរ ប៉ុន្តែអ្នកជំនាញនេះត្រូវតែជាបុគ្គលដែលគ្មានការពាក់ព័ន្ធនឹងការវាយតម្លៃសុខភាពរបស់លោក អៀង សារី កាលពីមុន^{៨០}។ ការធ្វើបែបនេះនឹងកាត់បន្ថយការព្រួយបារម្ភថា សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់អ្នកជំនាញ អាចនឹងរងឥទ្ធិពលនៃចេតនាក្នុងការផ្តល់សុពលភាពទៅលើរបាយការណ៍ពីមុនរបស់អ្នកជំនាញ ឬរបាយការណ៍របស់សហសេរីករបស់ខ្លួន។ កោសល្យវិច័យវេជ្ជសាស្ត្របន្ថែមនេះ គឺជាការចាំបាច់សម្រាប់ឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង សម្រេចបានត្រឹមត្រូវលើសម្បទារបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការចូលរួមការជំនុំជម្រះ មានន័យថា សុខភាពរបស់គាត់ក្នុងការចូលរួមទាំងស្រុងក្នុងដំណើរការនីតិវិធី។

ឃ. ការពិចារណាឡើងវិញគឺជាការចាំបាច់ ដោយសារសេចក្តីសម្រេចនេះនឹងនាំឱ្យមានភាពអយុត្តិធម៌យ៉ាងច្បាស់

៣៦. សេចក្តីសម្រេចនេះមិនមែនជាសេចក្តីសម្រេចខាងរដ្ឋបាល ឬអំពីការរៀបចំសវនាការឡើយ។ វាជាសេចក្តីសម្រេចដែលប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ទៅលើសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌។ លោក អៀង សារី មានសិទ្ធិមានវត្តមានក្នុងពេលជំនុំជម្រះ ដែលរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា^{៨១} ច្បាប់បង្កើត អ.វ.ត.ក^{៨២} វិធានផ្ទៃក្នុង^{៨៣} និងកតិកាសញ្ញា

^{៨០} នៅតុលាការ ICTR ក្នុងរឿងក្តី Karamera អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង “បានចម្រេចថារបាយការណ៍របស់ប្រធានមន្ត្រីសុខភាព និងរបាយការណ៍របស់អ្នកជំនាញវេជ្ជសាស្ត្រឯករាជ្យ ដែលមិនបានចូលរួមពីមុនក្នុងរឿងក្តី [គឺមាន] ភាពចាំបាច់ក្នុងការទទួលបានការវាយតម្លៃទាំងស្រុងអំពីស្ថានភាពសុខភាព [របស់ជនជាប់ចោទ]”។ រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Karamera et al ICTR-98-44-T ដីកាសម្រេចលើការពិនិត្យសុខភាពរបស់ Matthieu Ndirumpitse ថ្ងៃទី ២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩ កថាខណ្ឌ ៧។

^{៨១} មាត្រា ៣១ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់កម្ពុជាចែងថា “ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទទួលស្គាល់ និងគោរពសិទ្ធិមនុស្សដូចមានចែងក្នុងធម្មនុញ្ញនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សនិងកតិកាសញ្ញាព្រមទាំងអនុសញ្ញាទាំងឡាយទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិមនុស្ស សិទ្ធិនារី និងសិទ្ធិកុមារ”។ សិទ្ធិមានវត្តមានក្នុងការជំនុំជម្រះគឺជាសិទ្ធិមនុស្សដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយមាត្រា ១៤(៣)(ឃ) នៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋនិងសិទ្ធិនយោបាយ (ICCPR) ដែលកម្ពុជាជាភាគីហត្ថលេខី។

អន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋនិងសិទ្ធិនយោបាយ^{៨៤} បានធានាផ្តល់ជូនគាត់។ តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់អតីតប្រទេសយូហ្គោស្លាវី (ICTY) បានសម្រេចថា សិទ្ធិក្នុងការមានវត្តមាន “គឺដើម្បីធានាវត្តមានរបស់ជនជាប់ចោទ ដែលមានសមត្ថភាពក្នុងការជួយដល់តុលាការតាមរយៈការលើកឡើងនូវការការពារក្តីរបស់ខ្លួន”^{៨៥}។ ការជំនុំជម្រះជនជាប់ចោទដែលគ្មានសម្បទាជួយដល់ការការពាររឿងក្តីរបស់ខ្លួន គឺជាភាពអយុត្តិធម៌យ៉ាងច្បាស់ក្រឡេក។ លោក Schomburg ជាអតីតចៅក្រមអង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍ (ICTY/ICTR) បានពន្យល់ថា “សហគមន៍អន្តរជាតិបានទទួលស្គាល់ថា ជនជាប់ចោទមិនត្រូវក្លាយជាកម្មវត្ថុបន្តតួចមួយនៃដំណើរការនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឡើយ”^{៨៦}។

៣៧. មេធាវីការក្តីសូមបញ្ជាក់ថា បច្ចុប្បន្ននេះលោក អៀង សារី គ្មានសម្បទាក្នុងការចូលរួមក្នុងដំណើរការនីតិវិធីទេ ពីព្រោះគាត់មិនអាចផ្តល់អាវប្បណ៍បានឈើសពី ១០-១៥ នាទីក្នុងមួយពេលៗ

^{៨២} មាត្រា ៣៥(ថ្មី)(ឃ) នៃច្បាប់បង្កើត អ.វ.ត.ក ចែង (បញ្ជាក់បន្ថែម) ថា៖ “ជនជាប់ចោទណាក៏ដោយ ត្រូវទុកជាមនុស្សឥតទោស ដរាបណាតុលាការមិនទាន់កាត់ទោសជាស្ថាពរ។ នៅក្នុងការចោទប្រកាន់មកលើខ្លួន ជនជាប់ចោទមានសិទ្ធិទទួលបាននូវការធានាជាអប្បបរមា និងស្មើគ្នា សមស្របតាមមាត្រា ១៤ នៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ... ឃ. ត្រូវបានជំនុំជម្រះដោយមានវត្តមានរបស់ជនសង្ស័យ...”។

^{៨៣} វិធាន ៨១(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា ៖ “ការជំនុំជម្រះត្រូវតែធ្វើឡើងដោយមានវត្តមានរបស់ជនជាប់ចោទ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិផ្សេងចែងក្នុងវិធាននេះ”។ ផ្នែកពាក់ព័ន្ធក្នុងវិធាន ៨១(៥) ចែងថា៖ “នៅពេលដែលមានមូលហេតុសុខភាព ឬមូលហេតុផ្លូវចិត្តដទៃទៀត ជនជាប់ចោទ មិនអាចចូលរួមដោយផ្ទាល់ចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ ប៉ុន្តែ រូបកាយនិងស្មារតីសមស្របអាចចូលរួមក្នុងដំណើរការនីតិវិធីបាន អង្គជំនុំជម្រះអាចបន្តនីតិវិធីដោយមិនមានវត្តមានរបស់ជនជាប់ចោទ ដោយមានការយល់ព្រមពីជនជាប់ចោទ ឬ នៅពេលដែលអវត្តមានរបស់ជនជាប់ចោទឈានដល់កម្រិតមួយ ដែលបណ្តាលឱ្យមានការពន្យារពេលយ៉ាងយូរ ហើយ នៅពេលដែលផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ត្រូវ អង្គជំនុំជម្រះបង្គាប់ថា ការចូលរួមរបស់ជនជាប់ចោទនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ ត្រូវតែធ្វើឡើងតាមមធ្យោបាយសោតទស្សន៍សមស្រប”។

^{៨៤} មាត្រា ១៤(៣)(ឃ) នៃ ICCPR ចែងថា៖ “ក្នុងការសម្រេចសេចក្តីចោទប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌណាមួយប្រឆាំងមកលើខ្លួនជនគ្រប់រូបមានសិទ្ធិទទួលបានការធានាជាអប្បបរមា ដោយស្មើភាពគ្នាយ៉ាងពេញលេញ ដូចខាងក្រោម៖ ... (ឃ) ត្រូវបានជំនុំជម្រះដោយមានវត្តមានរបស់ខ្លួន...”។

^{៨៥} សេចក្តីសម្រេចរឿងក្តី Strugar កថាខណ្ឌ ៣២ (បញ្ជាក់បន្ថែម)។

^{៨៦} ជាគោលការណ៍ យោបល់ជំទាស់របស់ចៅក្រម Schomburg ស្តីពីសិទ្ធិការពារខ្លួនដោយខ្លួនឯង កថាខណ្ឌ ៣ ក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Krajišnik IT-00-39-A សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ Momčilo Krajišnik សុំការពារក្តីដោយខ្លួនឯង និងសម្រេចលើបណ្តឹងរបស់មេធាវីស្ម័គ្រចំពោះមិត្តតុលាការចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៧ និងសម្រេចលើបណ្តឹងសុំរបស់រដ្ឋអាជ្ញា ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០០៧។

ដោយសារគាត់វិលមុខ និងល្អិតល្អៃ។ ការពិនិត្យត្រឹមត្រូវ និងល្អិតល្អៃពីអ្នកជំនាញបន្ថែមមួយរូប ឬច្រើន នឹងជួយឱ្យមានការវាយតម្លៃមួយដែលមានតុល្យភាព និងត្រឹមត្រូវ។ សេចក្តីសម្រេចថា លោក អៀង សារី មានសម្បទាក្នុងការតាមដានដំណើរការនីតិវិធី ក្នុងពេលដែលមេធាវីការពារក្តី មានភស្តុតាងបញ្ជាក់ផ្ទុយពីនេះ នាំឱ្យមានភាពអយុត្តិធម៌យ៉ាងច្បាស់ក្រឡេក។ សេចក្តីសម្រេច នេះត្រូវបានចេញមុនពេលសមស្រប ដោយគ្មានបើកសវនាការស្តាប់ទទ្ទឹករណ៍ទាំងស្រុងរបស់ មេធាវីការពារក្តី ហើយសេចក្តីសម្រេចនេះនឹងបង្ខំឱ្យលោក អៀង សារី ចូលរួមការជំនុំជម្រះ ដែលគាត់មិនអាចចូលរួមដោយមានន័យបាន ដោយមានការបំពានលើសិទ្ធិរបស់គាត់ក្នុងការ ទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌។

III. សំណើ

អារម្ភៈយល់ហេតុនេះ និងដោយមានមូលហេតុទាំងអស់ដូចបានលើកឡើងក្នុងសំណើនេះ មេធាវីការពារសូម គោរពស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖ ក) ពិចារណាសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនឡើងវិញ និង ខ) តែងតាំង អ្នកជំនាញបន្ថែមមួយរូប ឬច្រើន ដើម្បីជួយអង្គជំនុំជម្រះក្នុងការកំណត់ពីសម្បទារបស់លោក អៀង សារី ក្នុងការចូលរួមការជំនុំជម្រះ។

សូមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង មេត្តាទទួលនូវសេចក្តីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីយើងខ្ញុំ។

សហមេធាវីការពារក្តីលោក អៀង សារី

អង ឌុកម Michael G. KARNAVAS

បានចុះហត្ថលេខានៅភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្ងៃទី ៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២